

Finanspolicy

Region Uppsala

Antagen av regionfullmäktige 2017-11-29

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING OCH SYFTE	1
REGION UPPSALAS FINANSVERKSAMHET OCH FINANSIELLA MÅL	1
ANSVARSFÖRDELNING	1
Regionfullmäktige	1
Regionstyrelsen	1
Arbetsutskott	1
Ekonomidirektör	2
Finanschef	2
FINANSIERINGSRISK	2
Generella riktlinjer	2
Direktiv och riskmått	3
RÄNTERISK	3
Generella riktlinjer	3
Direktiv och riskmått	3
VALUTARISK	4
Generella riktlinjer	4
Direktiv och riskmått	4
KREDIT- OCH MOTPARTSRISK	4
Generella riktlinjer	4
Direktiv och riskmått	5
LIKVIDITETSHANTERING/CASH MANAGEMENT	5
Generella riktlinjer	5
Direktiv och riskmått	5
<u>Etiska hänsynstaganden</u>	<u>5</u>
ADMINISTRATIVA REGLER	6
Affärsprocesser	6
Tecknande av finansiella avtal	6
RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING	6
Rapportering till regionstyrelsen	7

Inledning och syfte

Region Uppsala ska på ett effektivt och säkert sätt förvalta de finansiella medel som Region Uppsala förfogar över (Kommunallag (2017:725) 11 kap 2-4 §§).

Syftet med finanspolicyen är att ange övergripande regler för hur finansverksamheten i Region Uppsala ska bedrivas. Detta inkluderar främst att:

- ange hur ansvaret för finansiella aktiviteter fördelas
- definiera och klargöra vilka finansiella risker Region Uppsala är exponerat emot och hur dessa ska hanteras
- fungera som vägledning i det dagliga arbetet för personal inom finansfunktionen.

Förvaltningen av medel avsatta för pensionsåtagandet omfattas inte av finanspolicyen utan regleras av ett separat reglemente.

Denna policy ska löpande ses över och vid behov fastställas av regionfullmäktige. Om Region Uppsalas finansiella förutsättningar förändras avsevärt ska finanspolicyen omprövas. Avsteg från denna finanspolicy kräver godkännande av regionfullmäktige.

Region Uppsalas finansverksamhet och finansiella mål

Den finansiella hanteringen ska återspegla och stödja Region Uppsalas strategiska mål om att ha en god ekonomisk hushållning som ger utrymme för långsiktig utveckling.

Region Uppsalas finansiella risker ska begränsas samtidigt som en aktiv finansförvaltning ska eftersträva god avkastning på överskottslikviditet och låg räntekostnad för lånade medel.

Målen för finansverksamheten är att:

- säkerställa Region Uppsalas betalningsförmåga på kort och lång sikt
- säkerställa tillgång till erforderlig finansiering till en acceptabel kostnad
- genom en aktiv förvaltning uppnå en god avkastning på Region Uppsalas överskottslikviditet
- de finansiella riskerna hålls inom acceptabla nivåer
- säkerställa riskhanteringen genom kontroll och rapportering.

Ansvarsfördelning

Ansvaret för finansverksamheten inom Region Uppsala regleras av Region Uppsalas delegationsordning. Ansvaret fördelas mellan regionfullmäktige, regionstyrelse och arbetsutskott, ekonomidirektör och finanschef enligt nedan.

Regionfullmäktige

- har det övergripande ansvaret för finanspolicyen och beslutar om revidering vid behov,
- beslutar om nya låneprogram och utökanden av befintliga låneprogram för innevarande, budgetår, till exempel banklån, certifikatprogram och obligationsprogram,
- beslutar om överföring av medel från pensionsförvaltning.

Regionstyrelsen

- beslutar om överföring av medel till pensionsförvaltning
- utser arbetsutskott.

Arbetsutskott

- beslutar om utnyttjande av lånefaciliteter
- beslutar om placeringar med löptid över ett år
- bereder finansiella ärenden som t.ex. revidering av finanspolicy
- ger stöd till ekonomidirektören och finanschefen vid taktiska beslut kring finansfrågor.

Ekonomidirektör

Ansvarar för att:

- vid behov ta initiativ till och föreslå uppdatering av policyn till arbetsutskott
- tillse att Region Uppsala har en väl fungerande finansfunktion
- limiter och instruktioner finns upprättade för finansfunktionen
- besluta om placeringar upp till 150 MSEK med löptid under ett år
- rapportering till regionstyrelsen enligt denna policy genomförs.

Finanschef

Ansvarar för att:

- sammanställa och analysera Region Uppsalas finansiella risker
- hantera Region Uppsalas finansiella risker, t.ex. genom att ingå avtal om finansiella transaktioner med Region Uppsalas motparter och att dessa sker inom ramen för finanspolicyn
- säkerställa tillgång till nödvändig finansiering baserat på regionplan och budget
- upprätthålla goda kontakter och företråda Region Uppsala gentemot banker och finansieringsinstitut
- sträva efter att uppnå bästa möjliga villkor för upplåning, betalningar och andra finansiella tjänster
- upprätta beslutsunderlag för finansiella frågor
- säkerställa kvalitet i finansiella rapporter
- ta fram likviditetsprognoser och rapporter.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk, ibland kallat refinansieringsrisk, avses risken att inte erhålla ny finansiering, att en befintlig finansiering ej kan ersättas med en ny eller att finansiering sker till en ovanligt hög kostnad.

Normalt vid upptagande av finansiering gäller att kreditmarginalen ökar med löptiden på finansieringen. Målsättningen är att säkerställa tillgång till det lånekapital som krävs enligt fastställd regionplan och budget och samtidigt beakta totalkostnaden för den finansiering och de kreditlöften som krävs för uppfyllande av denna policy.

Ansvar för lånehanteringen fördelas mellan regionfullmäktige, arbetsutskott och finansavdelningen med ekonomidirektören och finanschefen. Regionfullmäktige fattar beslut om upprättandet av nya eller förändring av befintliga låneprogram, till exempel obligationsprogram eller lånefaciliteter hos Kommuninvest. Inom ramen för befintliga program fattar arbetsutskottet sedan beslut om vilka volymer av respektive program och faciliteter som får nyttjas av finansfunktionen. Det operativa ansvaret för att Region Uppsalas tillgängliga kassa och låneprogram utnyttjas på bästa sätt, enligt ovan beskrivna ansvarsfördelning, har finanschefen som också utför transaktionerna i marknaden.

Generella riktlinjer

I syfte att begränsa finansieringsrisken ska Region Uppsala eftersträva krediter med lång löptid och en jämn förfallostruktur av befintliga lån. Merparten av den långsiktiga finansieringen bör ske utanför banksektorn på grund av Region Uppsalas goda kreditvärdighet, till exempel genom obligationsprogram på kapitalmarknaden, för att minimera kostnaden. Region Uppsala bör eftersträva en god diversifiering mellan olika finansieringskällor.

Region Uppsala ska sträva efter att avtal omförhandlas i god tid. Målsättningen är att ersätta utnyttjade krediter och lån senast 6 månader innan förfall. Region Uppsala bör löpande bevaka förfallostrukturen och proaktivt arbeta med att utvärdera olika strategier för hur förfallen kan hanteras, till exempel att obligationer köps tillbaka och nya emitteras eller att banklån omförhandlas

eller förlängs. För att ytterligare begränsa finansieringsrisken bör utnyttjade säkerställda kreditlöften (backup-faciliteter) finnas.

För att minska kostnaden för finansiering bör Region Uppsala kontinuerligt utvärdera olika finansieringsformer samt hålla en ändamålsenlig volym på backup-faciliteter.

Direktiv och riskmått

Diversifiering av finansieringskällor

Upplåning får ske i form av banklån, certifikat, obligationer och reverser i börsregistrerad eller onoterad form, såväl på den svenska som på den internationella kapital- och/eller kreditmarknaden. För lån upptagna i utländsk valuta, se Valutarisk. Återköp av emitterade värdepapper får ske som en del i Region Uppsalas skuldförvaltning.

Likviditetsreserv

För att begränsa finansieringsrisken, det vill säga täcka upp för förfall och prognostiserade betalningar, ska Region Uppsala upprätthålla en likviditetsreserv, se definition nedan, som ackumulerat ska:

- för de närmaste 180 dagarna täcka alla kända nettobetalningar och finansiella nettoflöden.

Likviditetsreserv definieras som summan av: kassa och bank, utnyttjade backup-faciliteter och kontokrediter samt avvecklingsbara kortfristiga placeringar (exklusive ställda säkerheter för derivatpositioner, så kallade collaterals).

Likviditetsreserven ska mätas månadsvis över de närmsta 12 månaderna med beaktande av kommande låneförfall, förväntade investeringar och utdelningar, prognostiserat kassaflöde samt förfall av backup-faciliteter.

Diversifiering av låneförfall

För att sprida risken för att behöva emittera obligationer, omförhandla lån eller förlänga backup-faciliteter vid ogynnsamma marknadsförhållanden, får vid var tid maximalt:

- 33 % av befintlig nettoskuld förfalla inom det närmsta året och
- 50 % av befintlig nettoskuld förfalla inom 2 år.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att räntekostnaden för existerande och framtida finansiering påverkas negativt av förändrat ränteläge.

Målsättningen med ränteriskhanteringen är att erhålla en över tid låg räntekostnad samtidigt som ränteprofilen anpassas mot den ekonomiska planen.

Generella riktlinjer

I syfte att hantera räntekostnaden och ränterisken bör Region Uppsala kontinuerligt utvärdera befintlig skuldportfölj inklusive derivat mot aktuell räntekurva på marknaden. Region Uppsala bör söka den ränteprofil som anses lämplig med hänsyn till totalkostnad och gällande affärsplan.

Finanschefen bör löpande föra diskussion med ekonomidirektören om möjliga och lämpliga förändringar av ränteprofilen och vara överens innan större justeringar av ränteprofilen genomförs.

Direktiv och riskmått

Det är tillåtet att använda räntederivat för att förändra räntebindningstiden för finansförvaltningen i syfte att anpassa ränteprofilen. Att aktivt gå in och ur positioner enbart i syfte att tjäna pengar, så kallad ”trading”, är dock inte tillåtet.

Region Uppsalas ränteprofil regleras via avvikelsemandat kopplat till tidsfickor, se diagram nedan, som beskriver den procentuella fördelningen av ränteförfallen i förhållande till den totala finansiella skuldvolymen. Fördelningen ska uttryckas som en nettoposition av de ränteförfall som finns i ränteportföljen, det vill säga räntebindningen i lån inklusive räntederivat.

Tidsintervall, månad	Min, %	Max, %
0-6	20	60
6-24	20	50
>24	10	40

Utgångspunkten för räntebindningsberäkning bygger på följande principer:

- Rörlig ränta är klassificerad som bunden till nästa rullningsdag/räntejusteringsdag.
- Fast ränta i lån eller swap är klassificerad som bunden till förfallodag.
- Optioner räknas in till sitt deltavärde, t.ex. en köpt cap med delta 0,5 och underliggande 100 MSEK räknas som $0,5 \cdot 100 = 50$ MSEK bundet till aktuell lösenränta.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för negativ påverkan av resultat-, balansräkning eller kassaflöde på grund av förändringar i valutakurser.

Generella riktlinjer

Region Uppsalas exponering mot valutarisk uppstår främst vid avtal med internationella aktörer och genom lån eller tillhörande räntebetalningar. Eftersom ingen betydande exponering finns i den underliggande verksamheten bör Region Uppsala enbart låna pengar i utländsk valuta ur totalkostnads- eller diversifieringssyfte avseende finansieringskällor.

Direktiv och riskmått

Nedanstående exponeringar i utländsk valuta ska kurssäkras om de överstiger motvärdet 5 MSEK.

- Lån och tillhörande räntebetalningar.
- Betalningar kopplade till andra bekräftade kontrakt.

Exponeringar under 5 MSEK kan säkras efter bedömning av riskläge och kostnad för säkring.

Med kurssäkring avses användandet av antingen valutaterminer, räntevalutaswappar eller matchning mellan flöden eller tillgångar och skulder (inklusive kontobalanser).

Kredit- och motpartsrisk

Med kreditrisk och motpartsrisk avses i denna policy enbart risken relaterad till finansiella transaktioner. Kreditrisk definieras som risken för att Region Uppsala ej får tillbaka placerat belopp och upplupen ränta av låntagaren. Kreditrisk kan endast uppstå vid placering av Region Uppsalas likviditet. Med motpartsrisk menas att motparten ej kan fullfölja sina åtaganden och uppstår då Region Uppsala har ett icke-säkerställt positivt nettomarknadsvärde i derivat mot en motpart.

Generella riktlinjer

Inom ramen för Region Uppsalas finansförvaltning kan derivatavtal ingås som en naturlig del av den löpande verksamheten. Region Uppsala bör därför kontinuerligt se över sina exponeringar per motpart och bevaka kreditvärdigheten på dessa för att inte riskera att exponeringen blir oväntat stor mot någon motpart.

Direktiv och riskmått

Kreditrisker begränsas genom regler för vilka placeringar som är tillåtna, se Likviditetshantering/Cash Management.

Region Uppsala ska ha ISDA-avtal med samtliga motparter som derivataffärer görs med. Region Uppsala kan också, för att ytterligare minska motpartsrisken ingå CSA-avtal (avtal som reglerar hanteringen av säkerheter ställda för nettomarknadsvärdet).

Tillåtna motparter vid ingång av derivat är motparter som innehar rating enligt Standard & Poor's A eller bättre. Om motpartens rating försämras till under BBB+ och det saknas CSA-avtal så ska utestående derivat med motparten snarast möjligt stängas. Beslut om tidpunkt för stängning fattas av ekonomidirektören.

Likviditetshantering/Cash Management

Cash management handlar i detta sammanhang främst om processer kring interna och externa betalningar men inkluderar också kontohantering och bankadministration.

Det övergripande målet för Region Uppsalas cash management är att se till att kontostrukturer och betalningslösningar är uppsatta på ett rationellt sätt och att bankadministration hanteras kostnadseffektivt.

Generella riktlinjer

Region Uppsala erhåller merparten av sina icke-finansiella inbetalningar i samband med skattebetalningar månadsvis och har löpande utbetalningar, varför kassabalansen följer ett sågtandsmönster. För att minimera kostnaden för nettoskulden bör Region Uppsala sträva efter att kassan balanseras mot existerande skulder så att kassan minimeras. Detta åstadkoms till exempel genom att utnyttja kontokrediter och prognoser på likviditetsutvecklingen.

Direktiv och riskmått

Finansfunktionen ska säkerställa att Region Uppsala har fungerande kontosystem och att dessa regelbundet ses över utifrån Region Uppsalas behov av funktionalitet och kostnadsnivå.

Det är tillåtet att göra placeringar av överskottslikviditet. Vid placeringar av överskottslikviditet ska Region Uppsala, i enlighet med Kommunallagen (2017:725) 11 kap 2 §, förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet, det vill säga begränsad risk, tillgodoses. Placeringar, om andra än som säkerhet för derivat, får endast göras i SEK och ska i första hand göras på löptider i syfte att möta planerade utbetalningar eller möjliga tillfällen att lösa externa lån. Placeringar med löptid över ett år ska godkännas av arbetsutskottet.

Placeringar är endast tillåtna i:

- nordiska banker/bankpapper med lägst rating A enligt Standard & Poor's
- nordiska säkerställda bostadsobligationer
- värdepapper utgivna av svenska staten, kommuner eller landsting
- värdepapper utgivna av svenska statens helägda bolag
- värdepapper utgivna av kommunalt helägda bolag med antingen rating K-1 eller minst A enligt Standard & Poor's.
- likvida väldiversifierade räntefonder i SEK med lägst genomsnittligt kreditbetyg - A enligt Standard & Poor's.

Etiska hänsynstaganden

Region Uppsala ska investera sitt kapital efter principer som syftar till ett långsiktigt företagande med största möjliga hänsyn till miljökonsekvenser, respekt för medmänniskor och minimera risken för allmänhetens hälsa. Därför ska Region Uppsala ta etiska hänsyn i sin pensionsmedelsförvaltning och undvika placeringar i företag där en icke oväsentlig del av omsättningen kommer från tillverkning, distribution eller marknadsföring av vapen, tobak, alkohol, pornografi eller kommersiell spelverksamhet. Icke oväsentlig del innebär att denna andel inte ska överstiga 5 %, vilket är rådande branschpraxis. Region Uppsala ska i sitt arbete verka för att denna nivå sänks. Region Uppsala ska också undvika investeringar i företag som, till en icke oväsentlig del, arbetar med att prospektera, exploatera, utvinna eller producera kol, olja och gas. Dessa instruktioner ska gälla vid förvaltning av direktinvesteringar i svenska och utländska aktier, företagsobligationer och indirekta investeringar såsom innehav i fonder, hedgefonder, strukturerade produkter och derivat.

Ansvar att se till att ovanstående begränsningar följs ligger på kapitalförvaltaren om inte direktinvestering har skett. Uppföljning av efterlevnaden ska genomföras årligen. Om det kommer till Region Uppsalas kännedom att dessa föreskrifter inte följs kommer detta att leda till att kapitalförvaltaren uppmanas att göra en utvärdering av den enskilda placeringen och därefter gör Region Uppsala en bedömning av kapitalförvaltarens lämplighet. Finanschefen avrapporterar resultatet av den årliga uppföljningen till regionstyrelsens arbetsutskott.

Region Uppsalas kapital ska heller inte investeras i företag som kränker arbetsrättsliga villkor eller likabehandling av arbetskraft på grund av etnisk eller religiös tillhörighet, kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller könsidentitet/könsuttryck i enlighet med svenska diskrimineringslagstiftningen, Förenta Nationernas konventioner eller Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner om bland annat diskriminering av arbetskraft, tvångsarbete, barnarbete, fackligt engagemang och politiska åsikter.

Möjligheten att tillämpa en positiv urvalsprocess där placeringar väljs som aktivt främjar mänskliga rättigheter, förnyelsebar energi, miljö och god affärsetik ska övervägas.

Administrativa regler

Nedan beskrivs ett antal administrativa regler som gäller i samband med finansverksamhetens affärsprocesser, betalningar och tecknande av avtal.

Affärsprocesser

Affärsavslut gällande lån, placeringar och derivat får göras av finanschefen eller ekonomidirektören. Nödvändig attestering av affärsavslut ska göras av två personer i förening, dock inte av den person som gjort affären. Affären ska därefter stämmas av mot avräkningsnota från motparten av annan person än den som utfört affären.

Betalningar kopplade till finansiella transaktioner ska utanordnas av två i förening, dock inte av den person som gjort affären.

Tecknande av finansiella avtal

Vid upprättande av nya kredit- och derivatramavtal ska Region Uppsalas jurist anlitas för att säkerställa dokumentationens juridiska status.

Rapportering och uppföljning

Syftet med rapportering och uppföljning är att:

- säkerställa att denna finanspolicy efterlevs
- kontrollera de finansiella riskerna

- hålla regionstyrelsen uppdaterad om Region Uppsalas finansnetto, finansiella risker och finansiella ställning.

Rapportering till regionstyrelsen

Rapportering ska ske utan dröjsmål till regionstyrelsens arbetsutskott om något av givna direktiv eller riskmått i denna policy överskrids.

Rapportering ska även ske månadsvis till regionstyrelsen enligt vid var tid gällande rapportmall. Samtliga limiter och riskmått enligt denna policy samt uppföljning av räntekostnader och ränteintäkter ska ingå i ovanstående rapport.